

OPI KÄYTTÄMÄÄN UUSIA NÄPPÄIMIÄ:

Helpota arkea pikakomennoilla

Jotkut näppäimistön näppäimet ovat niin kovassa käytössä, että kirjaimet kuluvat ajan myötä pois. Toiset taas säilyvät koskemattomina. Esittelemme kuusi usein unholaan jäävää näppäintä.

Toimittaja
Henning Rasmussen

Olet ehkä huomannut, että näppäimistösi näppäimistä osa on kulunut käytössä, kun osa taas näyttää koskemattomilta. Yleensä näppäimistöltä kuluvat ensimmäisenä kirjaimet a, i, t ja n, jotka ovat Aalto-yli-

opistossa tehdyn tutkimuksen mukaan suomen kirjakielen yleisimmät kirjaimet. Vastaavasti ä, q, x ja z esiintyvät kielessämme todella harvoin, ja ne ovat minunkin näppäimistössäni kuin uusia. Harvinaisten kirjainten lisäksi on muitakin näppäimiä, joita emme käytä juuri koskaan. Ne ovat näppäimiä, joilla

oli tärkeitä tehtäviä tietokoneiden alkuaikoina, mutta jotka ovat sittemmin menettäneet merkitystään. Jostain syystä näppäimistö- ja tietokonevalmistajat ovat kuitenkin pitäneet nämä käytöstä poistuneet näppäimet osana näppäimistöjämme.

Ensimmäisten koneiden jäänteitä

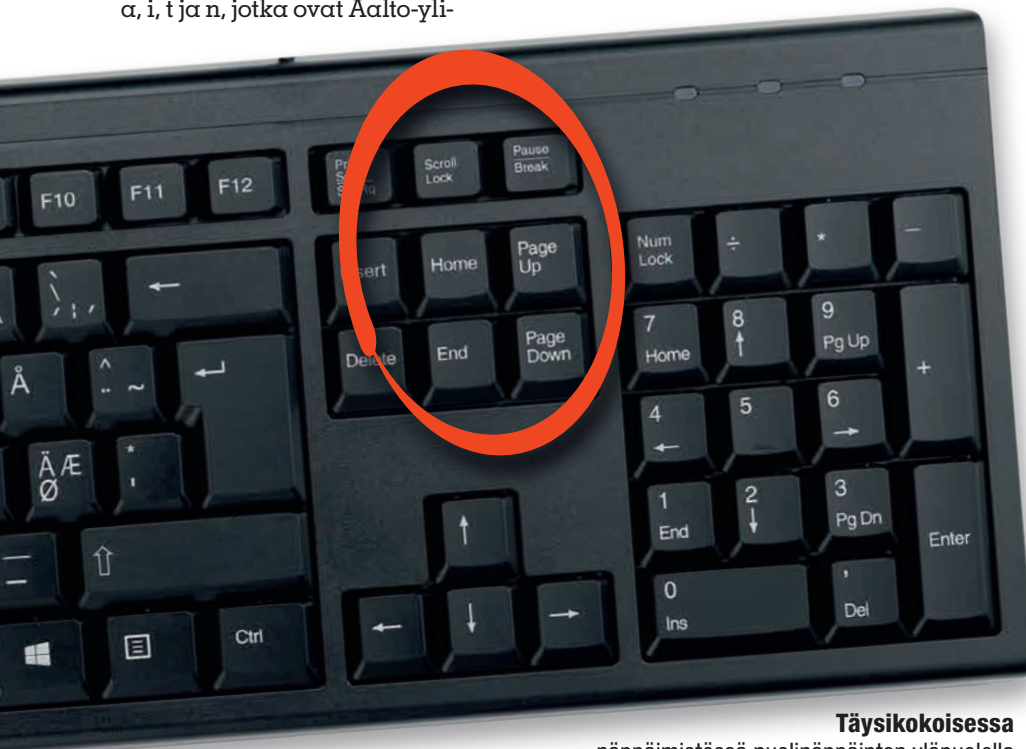
Esimerkiksi Scroll Lock -näppäin saanee levätä näppäimistölläsi kaikessa rauhassa. IBM lisäsi näppäimen ensimmäisten tietokoneidensa näppäimistöihin, koska näytöt olivat tuolloin hyvin pieniä ja niiden kuvanlaatu melko alhainen.

Esimerkiksi laskentataulukkoa tai asiakirjaa työstäessä hiiren osoitinta ohjattiin nuolinäppäimillä, ja siten pääsi siirtymään koko asiakirjassa tai tietyn virkkeen loppuun. Scroll Lock -näppäimellä sai kuitenkin lukittua vieritystoiminnon käyttöön, jolloin nuolinäppäimillä sai siirrettyä kursorin toiseen kohtaan tiedostoa.

Se oli fiksu ratkaisu ennen tietokonehiirtä ja Windowsia. Hiiren keksiminen ja suuret ja tarkat näytöt navigointipalkkeineen ovat sittemmin tehneet näppäimestä nykykäyttäjälle lähes tarpeettoman.

Edelleen hyödyllisiä näppäimiä

Harvat tulevat näppäimistöään katsolessaan ajatelleeksi, että Scroll Lock ja muut eksotiset näppäimet kuten Home, End, PageUp, PageDown ja Pause/Break, ovat edelleen ihan päteviä näppäimiä. Ne voivat edelleen helpottaa arkeasi Windowsissa, toimisto-ohjelmissa ja internetiä selatessa, jos vain tiedät, mihin niitä kannattaa käyttää.

Täysikokoisessa
näppäimistössä nuolinäppäinten yläpuolella on joukko näppäriä ja toiminnallisia näppäimiä.

Hyppää nopeasti tiedoston alkuun

Home-painike on jäänyt hieman paitsioon, mutta se voi olla kullannarvoinen sekä Windowsissa että ohjelmissasi. Sitä painamalla pääset suoraan tekstirivin, asiakirjan tai verkkosivun alkuun, ja Resurssienhallinnassa sillä voi navigoida kansiodien tiedostoissa. Painike on erityisen hyödyllinen pitkiä tekstejä työstäessä ja isoja kansioita selatessa.

"Taru sormusten herrasta: Sormuksen ritarit" on Peter Jacksonin ohjaama ensimmäinen osa Tolkienin klassiseen fantasiatrilogiaan perustuvasta elokuva-aagasta. Elokuva avaa Keski-Maan tarinan, jossa nuori hobitti Frodo Beppuli saa haltuunsa mahtavan Valtasormuksen, joka alun perin luotu pahuuden ruhtinas Sauronin toimesta. Sormuksen hallinta antaa valtavaa voimaa, mutta myös turmelee kantajansa.

Tarinan alussa velho Gandalf Harmaa vierailee Frodon kotikylässä Kontuessa ja paljastaa Sormuksen todellisen luonteen. Frodo tajuaa, että Sormus on vietävä pois kotikylästä, ja hän lähtee matkalle yhdessä uskollisen ystävänsä Samvais Gamgin sekä muiden hobittien, Merri Brandybuckin ja Pippin Tukin kanssa.

Matkan aikana Frodo ja hänen seurueensa kohtaavat monia vaaroja, mukaan lukien Nazgûlit, Sauronin palvelijat, jotka etsivät kiihkeästi Sormusta. He löytävät turvapaikan Rivendellistä, jossa haltiaherrasmies Elrond kutsuu koolle neuvoston päättämään Sormuksen kohtalosta. Neuvoston aikana päätetään

Voit valita kaiken tekstin kursorin kohdalta tiedoston alkuun pitämällä Vaihto-painiketta (Shift) alhaalla samalla, kun painat Home-näppäintä.

Selain

Painamalla Home-näppäintä internet-sivulla siirryt suoraan auki olevan sivun alkuun. Tekstikentässä siirryt tekstin alkuun.

Windows

Home-näppäimen painaminen Resurssienhallinnassa merkitsee kansion ensimmäisen tiedoston. Valikoissa siirryt ensimmäiseen kohtaan.

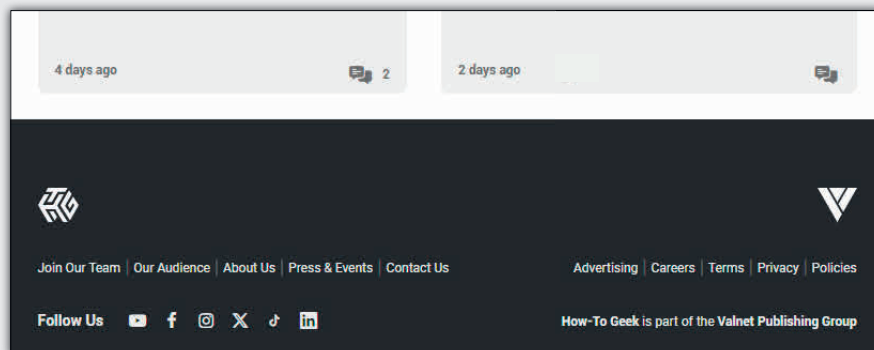

Toimisto-ohjelmat

Microsoft Wordissä Home-näppäin vie rivin alkuun, ja laskentataulukossa siirryt puolestaan aktiivisella rivillä sarakkeeseen A.

Siirry lauseen loppuun

End-näppäin on yksinkertainen mutta tehokas pikakomento. Sitä voi pitää yhdenlaisena Home-näppäimen vastaparina. End-näppäimellä pääset nopeasti verkkosivun, asiakirjan tai tekstirivin loppuun. Wordissä End-näppäimen painaminen siirtää sinut tekstirivin loppuun, ja jos pidät samalla painettuna myös Ctrl-näppäintä, pääset koko asiakirjan loppuun.

Verkkosivuilla End-näppäin vie sinut sivun alalaitaan. Näin pääset nopeasti käsiksi esimerkiksi sivuston sisällysluetteloon.

Selain

Painamalla End-näppäintä internet-selaimessa siirryt sivun alareunaan. Tekstikentässä End-näppäin vie sinut tekstin loppuun.

Windows

Resurssienhallinnassa End-näppäin valitsee kansion viimeisen tiedoston. Windowsin valikoissa se ohjaa sinut viimeiseen kohtaan.

Toimisto-ohjelmat

Wordissä pääset End-näppäimellä rivin loppuun. Laskentataulukossa siirryt rivin reunimmaiseen sarakkeeseen painamalla End + nuolinäppäin.

Liiku laskenta- taulukossa nuolilla

Scroll Lock -näppäin muuttaa nuolinäppäinten toimintaa. Sen sijaan, että näppäimet siirtävät kursoria laskentataulukon solusta toiseen, voit liikkua taulukossa muuttamatta aktiivista solua. Tämä on kätevää, kun haluat tarkastella suuria taulukoita. Monissa nykyaikaisissa näppäimistöissä Scroll Lock -näppäin on korvattu näppäinyhdistelmällä, kuten Fn + F11.

[illegible]

Aktivoimalla Scroll Lockin Excelissä voit selata arkkiä nuolinäppäimillä liikuttamatta kursoria. Voit muokata valittua solua painamalla näppäintä F2.

● Selain

Näppäimellä ei ole vaikutusta selaimissa, kuten Edge, Firefox ja Chrome. Jotkin selainten laajennukset saattavat antaa sille tehtävän.

Windows

Scroll Lockilla ei ole toimintoa Windowsissa. Alunperin näppäin lukitsi hiiren osoittimen niin, ettei sitä voinut siirtää nuolinäppäimillä.

Toimisto-ohjelmat

Excelissä ja muissa laskentataulukoissa Scroll Lock antaa sinun liikuttaa arkkia eri suuntiin ilman, että kursori vaihtaa solua.

**Siirry tiedostossa
ylemmälle sivulle**

Page Up -näppäin on yksinkertainen ja tehokas tapa siirtyä nopeasti näytöllä ylöspäin. Painamalla näppäintä siirryt yhden näytötkuvan verran ylöspäin. Tämä toimii sekä verkkosivuilla, asiakirjoissa että laskentataulukoissa. Excelissä ja PowerPointissa voit jopa vaihtaa taulukkoa tai diaa painamalla Page Up -näppäintä yhdessä Ctrl-näppäimen kanssa.

"Taru sormusten herrasta: Sormuksen ritarit" on Peter Jacksonin ohjaama ensimmäinen osa Tolkienin klassiseen fantasiailtariilogiaan perustuvasta elokuvasaagasta. Elokuva avaa Keski-Maan tarinan, jossa nuori hobitti Frodo Baggins saa haltuunsa mahtavan Valtasormuksen, joka on alun perin luotu pahuuden ruhtinas Sauronin toimesta. Sormuksen hallinta antaa valtavaa voimaa, mutta myös turmelee kantajansa.

Tarinan alussa velho Gandalf Harmaa vierailee Frodon kotikylässä Kontuessa ja paljastaa Sormuksen todellisen luonteen. Frodo tajuaa, että Sormus on vietävä pois kotikylästä, ja hän lähtee matkalle yhdessä uskollisen ystävänsä Samvais Gamgin sekä muiden hobittien, Merri Brandybuckin ja Pippin Tukin kanssa.

Matkan aikana Frodo ja hänen seurueensa kohtaavat monia vaaroja, mukaan lukien Nazgûlit, Sauronin palvelijat, jotka etsivät kiihkeästi Sormusta. He löytävät turvapaikan Rivendellistä, jossa haltiherrossa Elrond kutsuu koolle neuvoston päättämään Sormuksen kohtalosta. Neuvoston aikana päätetään

Sekä näyttökuva että hiiren osoitin hyppäävät yhden sivun ylöspäin, kun painat Page Up -näppäintä. Tämä on kätevä tapa liikkua pitkissä tiedostoissa.

Selain

Hyppää internetsivustolla sivun
verran ylöspäin painamalla Page
Up-näppäintä selaimessa, kuten
Edgessä, Firefoxissa tai Chromessa.

Windows

Kansioissa on usein lukuisia tiedostoja, mutta voit liikkua niiden välillä helposti Page Up -painikkeella. Sama pätee pitkiin valikoihin.

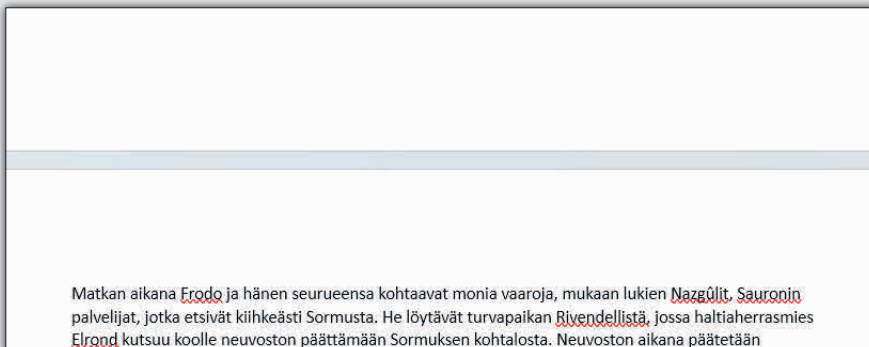

Toimisto-ohjelmat

Laskentataulukoissa ja tekstitiedostoissa Page Up näyttää sinulle edellisen sivun. Tiedostoissa myös kursori siirtyy näyttökuvan mukana.

Kelaa nopeasti teidostoa alaspäin

Page Down -näppäin on Page Up -näppäimen vastapari: voit siirtyä pitkissä asiakirjoissa, verkkosivuilla tai laskentataulukoissa näytön verran eteenpäin yhdellä napin painalluksella. Wordissa ja Excelissä hiiren kursori seuraa mukana. Painamalla samanaikaisesti Ctrl-näppäintä voit siirtyä selaimessa yläpalkin välilehdeltä toiselle.

Page Down -näppäin on pitkien asiakirjojen kanssa työskentelevän hyvä ystävä. Sillä on helppo hyppiä sivuilla eteenpäin.

Selain

Page Down -napin painaminen selaimessa siirtää sinua sivun verran alaspäin. Voit myös vaihtaa välilehteä painamalla samalla Ctrl-näppäintä.

Windows

Page Down -näppäimellä voi selata tiedostoja Resurssienhallinnan kansioissa. Sama pätee valikoihin.

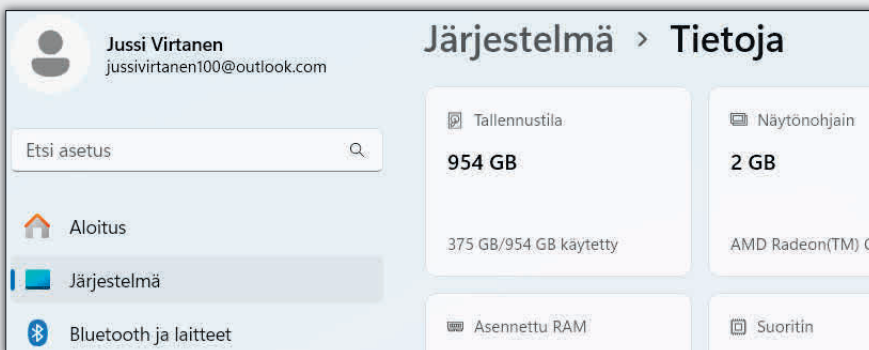

Toimisto-ohjelmat

Laskentataulukoissa ja tekstitiedostoissa Page Down siirtää näkymää sivun verran alaspäin. Tiedostoissa hiiren kursori liikkuu mukana.

Kätevä oikoreitti järjestelmän tietoihin

Pause/Break-näppäin on jäänne ajalta, jolloin tietokoneita ohjattiin DOS-järjestelmällä. Sillä on kuitenkin edelleen tehtävänsä. Excelissä näppäimellä voi joissakin tapauksissa keskeyttää pitkät laskelmat väliaikaisesti, jos se on tarpeen. Älä kuitenkaan ihmettele, jos kyseinen painike puuttuu näppäimistöäsi, sillä tietokonevalmistajat ovat alkaneet luopua siitä.

Windows + Pause/Break -näppäinyhdistelmällä saat näppärästi näkyviin tietokoneesi järjestelmän tiedot.

Selain

Pause/Break -näppäimellä ei ole erityistä roolia selaimessa, mutta jotkin Chromen laajennukset saattavat käyttää sitä.

Windows

Painamalla näppäimistöltä samaan aikaan Windows- ja Pause/Break -näppäimiä avaat järjestelmän tiedot uuteen ikkunaan.

Toimisto-ohjelmat

Excelissä Pause/Break + Ctrl -näppäinyhdistelmällä voi tarvittaessa keskeyttää pitkän laskutoimituksen tai monimutkaisen kaavan.